

WYZNACZANIE I MONITOROWANIE REALIZACJI WSPÓLNYCH CELÓW W EDUKACJI – REFLEKSJE EUROPEJSKIEGO DECYDENTA

Jan Truszczyński

dyrektor generalny DG EAC Komisji Europejskiej w latach 2010-2014

WYZNACZANIE I MONITOROWANIE REALIZACJI WSPÓLNYCH CELÓW W EDUKACJI – REFLEKSJE EUROPEJSKIEGO DECYDENTA

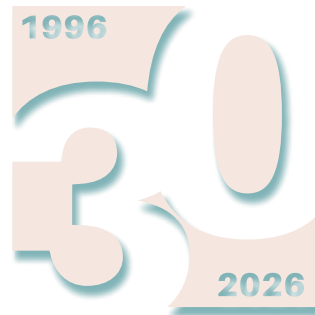
Strategia Lizbońska 2000 – moment kluczowy

- Nie startowaliśmy z punktu „0” – już od IX 1980 r. istniała sieć Eurydice z centralną jednostką w Brukseli, w 1990 r. upoważniona decyzją Rady do wyjścia poza opis systemów oświatowych i zajęcia się analizami porównawczymi
- W 1995 r. Eurydice wspólnie z Eurostatem zaproponowała pierwsze europejskie wskaźniki w edukacji, od 1996 r. poszerzyła swą sieć o dwanaście kolejnych państw, kandydujących do członkostwa UE; tak staliśmy się gotowi do natychmiastowego wsparcia we wdrażaniu Strategii Lizbońskiej

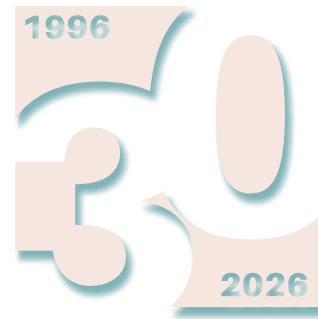
Start Strategii Lizbońskiej w dziedzinie edukacji

- Po pierwsze, ustanowienie Otwartej Metody Koordynacji
- Po drugie, przyjęcie pięciu skwantyfikowanych celów (benchmarków) do osiągnięcia przez UE do roku 2010:
 - Redukcja liczby nie kończących szkoły do max. 10% populacji uczniowskiej
 - Wzrost o min. 15% liczby absolwentów STEM (plus zmniejszenie dysproporcji M/F)
 - Co najmniej 85% osób w wieku 22 lat ma ukończoną *upper secondary education*
 - Spadek o co najmniej 20% liczby 15-latków z trudnościami w czytaniu
 - Wzrost średniego udziału osób w przedziale wieku 25-64 lata w *lifelong learning* do co najmniej 12.5% populacji w tej grupie
- Oraz, co ważne, wzrost wydolności analitycznej DG EAC w KomEur

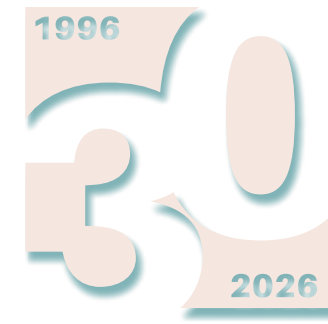
Kolejny kamień milowy: konkluzje Rady z 12/5/2009 w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie edukacji i szkolenia („ET 2020”), pięć nowych *European benchmarks*

- Do 2020 r., średnio min. 15% dorosłych ma brać udział w *lifelong learning*,
- udział 15-letnich uczniów o niskich wynikach w czytaniu, matematyce i naukach przyrodniczych ma spaść poniżej 15%,
- udział osób w wieku 30-34 lat z ukończonym wykształceniem wyższym (poziomy ISCED 5/6) wzrasta do co najmniej 40%,
- udział osób porzucających szkołę spada poniżej 10%,
- w edukacji wczesnoszkolnej uczestniczy co najmniej 95% dzieci od ukończenia 4 lat do rozpoczęcia obowiązkowej edukacji.

Wreszcie, od 2010 r., Semestr Europejski

- Edukacja i szkolenie uznane za jeden z kluczowych czynników przywrócenia w UE zrównoważonego wzrostu i utrzymania zewnętrznej konkurencyjności
- Wśród głównych celów (*headline targets*) strategii Europa 2020 są dwa wskaźniki edukacyjne
- Edukacja wśród zaleceń makroekonomicznych i społecznych (*Country Specific Recommendations*) dla państw członkowskich, wymogi CSR brane pod uwagę w negocjacjach dot. funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- Proliferacja badań efektywności systemów oświatowych (PISA, PIAAC, TALIS, PIRLS, TIMMS, ICILS etc.), zacieśnienie współpracy KomEur z OECD, DG EAC z JRC, intensyfikacja pracy sieci Eurydice, od 2012 r. KomEur produkuje co roku własny „Education and Training Monitor”
- Szersze wykorzystanie narzędzi OMK przez państwa członkowskie przy wsparciu KomEur, duża „maszyna” współpracy: ok. 20 eksperckich grup tematycznych, co semestr High Level Group Education, regularne obrady Komitetu Edukacji

Czy wskaźniki i ich monitorowanie były pomocne?

- OMK jako metoda oparta na dobrowolności i pozbawiona możliwości skutecznego egzekwowania realizacji przy użyciu środków prawnych/finansowych ma oczywiste ograniczenia: od 2010 r. państwa członkowskie zrealizowały raptem ok. 40% zaleceń, formułowanych jako CSR w ramach Semestru Europejskiego
- Wiele państw członkowskich sprzeciwiało się zbyt dogłębnym porównaniom ich funkcjonowania, w ramach OMK nigdy nie była możliwa technika *naming and shaming*
- Ograniczony i mało skuteczny był interfejs między uczestnikami wspólnotowych dyskusji a innymi decydentami oświatowymi, zatem mały transfer wiedzy i niski wpływ na reformy; np. doświadczenia, wynoszone z udziału w *peer learning*, rzadko były przetwarzane i multiplikowane w państwach członkowskich
- Tym niemniej OMK, 10-letnia strategia ET 2020 oraz metody Semestru Europejskiego przyniosły wyraźny i trwały wzrost znaczenia ustalanych wspólnie wskaźników oraz metod monitorowania realizacji zobowiązań państw członkowskich

